

omnium Domini sacerdotum, atque ipsius observantia disciplina, in auferendis confusionibus apostolicis sedis antistes suo pronuntiasset examine, veneranter accipi, tenaciterque servari, cum suis plebis caritas vestra cognosceret: nec unquam possent convelli quae et sacerdotali ecclesiastica præceptione sufficienter et regia. Unde, fratres carissimi, præsumptionem prædicti, quae in fratribus et coepiscopi nostri Leontii processit injuriam, ita convenit tolerari, dignæ nunc interim ultiōnis immunem, ut si transgressor remediis abutitur satisfactionis et veniae, nec culpam præsentis excessus curandam futuræ observantia sedulitate promittit, redeunte querinonia, eo privilegia Viennensis Ecclesiae ad Arelatensem antistitem transferantur exemplo, quo migrare principio.

I. Unde nostræ moderationis nomen tenentes, ad Veranum fratrem et coepiscopum nostrum scripta diximus, ut prædictum ex nostra delegatione conveniat, quatenus quid de eo retulerit s agnoscat: quia onerosum esse non debet, delinquente fratrem

A de propriis excessibus increpare, quibus praceptum constat frequenter ignorare. Necesse est autem, si nullum correctionis ejus indicium sumpserimus (quod illa est professione retinendum, qua definitionem sedis apostolice periculo ordinis sui semper conservandam sine ulla deinceps transgressione testetur), ad Arelatensem Ecclesiam easdem quatuor civitates, quarum non sicut aut non fuerit Mamertus episcopus ordinatione contentus, esse revocandas. Quod etiam tunc oportebit fieri, si ullus unquam post eum, quem nunc caritate corripimus, et ulterius ab illicetis confidimus abstinere, præsumptionis bujus imitator exstiterit.

II. De hoc sane, qui licet indebit, Deensibus cognoscitur ordinatus, iustitiae ratione censuimus, ut B sacerdotium ejus fratris et coepiscopi nostri Leontii confirmetur arbitrio, a quo rite debuit consecrari. Deus vos custodiat, fratres carissimi, aeo longiore. Data sexto calendas Martias (anno Chr. 464), P. C. Basilii vii clarissimi consulis.

DECRETA HILARI PAPÆ.

DECRETUM

HILARI PAPÆ JUXTA GRATIANUM, QUOD IN PRIORIBUS NON PONITUR.

Corpus Christi insimilis portionibus singuli totum accipiant.

Ubi pars est corporis, est et totum. Eadem ratio est in corpore Domini, quæ in manna, quod in ejus figura præcessit. De quo dicitur: *Qui plus collegerat, non habuit amplius, neque qui minus paraverat, habuit minus.*

* Exstat et in Burchar. lib. x, cap. 55, apud quem posrema verba sic lego, usquequo corrigatur. MANSI.

nus (*Exod. xvi*). Non enim est quantitas visibilis in hoc estimanda mysterio, sed virtus sacramenti spiritualis.

ALIUD DECRETUM

EJUSDEM, EX CODICE LUDORUM SEXDECIM, CAP. 19 DE CONTENTIOSIS.

C Si quis videtur contemniosus esse, dicente Apostolo, nos talem consuetudinem non habemus, sed neque Ecclesia Dei (*I Cor. ii*): si quis facit, notetur, usquequo se corrigit.

ANNO DOMINI CCCCLXVII.

SIMPLICIUS PAPA.

ANALECTA PROLEGOMENON. I. VITA VITAVIA VITA SIMPLICII PAPÆ.

(Ex libro Pontificali.)

(a) Simplicius natione Tiburtinus, ex patre Castino, (b) sedata nos quindecim mensem unum dies septem.

(a) Cum post obitum Hilari decem diebus se des vacasset, anno Christi 467, qui est Leonis imperatoris Orientalis II., vigesimo die Septembri creatus est pontifex Simplicius Tiburtinus Castini filius. Hujus temporibus totus ferme Christianus orbis sub hereticorum principum dominio constitutus fuit, nullusque penitus rex catholicus alicui saltem exiguae provinciæ dominabatur. Elenim post Anthemium, Olybrium, Glycerium et Augustulum Occidentis imperatores occisos vel relegatos, Odoacer Eruorum rex Arianus iuxta vaticinium sancti Severini, Noricorum et vicinarum gentium apostoli miraculis

D Hic dedicavit basilicam S. Stephani in Cœlio monte in urbe Roma, et (c) basilicam beati apostoli Andreae clarissimi, Italiam totumque Occidentale imperium suo dominio subjecit, tituloque imperatoris, purpura et regalibus indumentis abjectis, regio tantum nomine usurpato, deinceps tenuit. Gallias cum Hispania Ariani Gothi obtinuerunt. Dirus catholicorum persecutor Arianus et tyrannus Gensericus universæ Africæ imperavit. In Oriente post obitum Leonis, Zenus imperator Eutychianus simulata perlidia acerbissimum se Ecclesiæ impugnatorem præbuit. Petrum Fullonem Accœmetarum monachum, et Timotheum Elurum sacrilegum Alexandrinæ Ecclesiæ invasorem, quos ob hæresim et seditionem Leo imperator

juxta basilicam Sanctæ Mariæ, et aliam basilicam S. Stephani juxta basilicam Sancti Laurentii, et aliam basilicam intra urbem Romanum juxta palatium Licetianum, beatæ martyris Bibianæ, ubi corpus ejus re-

justissimo iudicio in exsilium relegarat, Zeno imperator impius non tantum ab exilio revocavit, verum etiam Martyrio Antiocheno, et Timotheo Alexandrino, præsulibus sanctissimis et catholicis inde ejectis, monachos sacrilegos et apostatas iisdem, non sine magno iotu Ecclesie periculo ac dispedio, subrogavit. Ad hoc non parum perturbationis addidit Acacii Constantinopolitanæ violenta ambitio, qua conatus est din desideratam sedis Constantinopolitanæ prerogativam per imperatorem a Simplicio extorquere, quam sub prædecessoribus pontificibus duobus aliquoties frustra expetiverat. Inter has maris procellas ventorumque turbulentas agitationes, barbaricos inter furores et Arianorum procaciam cum potentia conjunctam, deploratissimis hisce temporibus, Simplicius ponifex, omnium Christianorum principum præsidio destitutus, eadem auctoritate et libertate qua semper ante prædecessores, in cathedra Petri consedit. Ambitioni præsulis Acaci, teste Gelasio epistola undecima ad episcopos Dardaniae, restitutus Timotheum Ælurus sede Alexandrina ejecit: imperatori Zenoni concilium universale exigenti contradixit, eumque post editam lidei confessionem in communionem Ecclesie recepti, ea lege ut se catholicæ hædi defensorem præberet, Fullonemque impiissimum Antiochenæ sedis detentorem urbe et episcopatu ejiceret. De rebus Alexandrinis, prout ipse pro sua universorum sollicitudine petierat, ab Acacio per litteras certior redditur: nimirum, quod Timotheus Ælurus Alexandrinæ Ecclesie invasor sibi ipsi mortem hausto veneno intulisset, et Timotheus catholicius in sedem, unde ejectus fuerat, restitutus esset. Cum ex Alexandrinæ Ecclesie legatis (quos Timotheus episcopus Romanum miserat ad postulandam veniam, ob id quod Eutychianorum timore perterritus Diuersorum ad altare nominasset) Simplicius pontifex interlexisset Petrum Mognum Alexandrinæ sedis quondam invasorem, postquam inde ejus fuisse, in civitate latere, ibique multos seducere, mandavit Acacio, ut ejusdem Moggi relegationem apud imperatorem urgeat; missum ad se libellum penitentiarum qui a lide catholica per Eutychianos principes et antistites seducti fuerant, approbat, iisque absolutionem ab hæresi soli apostolicæ sedi reservatam paterno affectu impedit. Unde quid aliquid colligas, nisi quod Simplicius pontifex eam cathedram occupari, quæ auctore Deo altissimo supra firmam petram ita est ædificata, ut adversus eam nulla hominum inferorumque potest a prævalere possit? Quas turbas invasores duarum sedium patriarchalium Petrus Cnapheus, Timotheus Ælurus et Petrus Moggi in Ecclesia concilarint, ex notis epistolarum Simplicii patet, Zeno imperator qua ratione imprimis adeptus, postque Basilici tyrannidem restitutus, qualive in Deum et religioum fuerit ibidem dicitur. Memorabile est, quod hoc tempore accidisse refert Nicephorus lib. xv, cap. 12, nimirum duobus episcopis concertantibus, uno Ariano, altero catholicæ, Ariannum a catholicæ provocatum esse ad testimoniuni per ignem illæsum transisse, et ex igne disputasse. **Sev. BINUS.**

(b) Annis quindecim mensibus quinque et diebus decem sedisse, initium pontificatus et obitus Simplicii ostendunt. Principio enim mensis Martii, anno Domini 483 defunctum esse, constat ex epistola Felicis successoris ejusdem. **Sev. BINUS.**

(c) Hæc basilica in monte Esquilino olim erecta, hoc tempore penitus diruta jacet. Apud Platinam unum ejusdem monumentum conservatum exstat his ver-

A quiescit. Hic (d) constituit ad sanctum Petrum apostolum, et ad sanctum Paulum apostolum, et ad sanctum Laurentium martyrem, hebdomadas ut presbyteri manerent ibi propter pœnitentes et baptismum,

bis: *Hoc autem in templo hæc carmina legisse meminimus opere descripta:*

*Hæc tibi mens valide decerit præda, Christe.
Qui testator opes deuult ille quæ,
Simpliciusque papa sacris cælestibus aptans,
Efficit vere munera esse tui.
Ne quod apostolici deessent limina nobis,
Martyris Andrew nomina composuit,
Utitur hæc hæres titulæ ecclesia justæ,
Succedensque domo mysticæ jura locat.
Plebs devota, veni, perque hæc commercia disce,
Terreno censu regna superna peti.*

Hæc ex Platina. Sev. BINUS.

(d) Constituit ut propter ingruentem populum presbyteri per vices hebdomadales in designatis ecclesiis prestolentur, semperque ad confessiones peccatorum audiendas, et ad reliqua sacramenta pro necessitate fidelium dispensanda parati adsint. Qui hoc munus peragebant, dicti sunt hebdomadarii, ideo quod alii alii per vices succederent. Unde manifestum est sacramentalem peccatorum confessionem a Christo Domino institutam, anterioribus sæculis luxusque frequentatam fuisse. Quod novantes nostri temporis aient, Nectarium Constantinopolitanum episcopum cum presbitero pœnitentiariori, ejusve munere et officio, sacramentalem peccatorum confessionem sustulisse, ridiculum est. Nihil enim ad substantiam usum hujus sacramenti pertinens Nectarius sustulit, sed tantum vel abstulit, vel moderatus est illum ritum, quo publica peccata per libellum confessionis pœnitentiam presbitero oblaturi recensebantur, atque ab eodem illa quæ major scandalum generabant, publico recitabantur, prout ille pro sua prudentia necessarium esse jucicabat. Quoniam igitur hujus occasione scandalum illud, quod de diacono et muliere quadam referunt Socrates et Sozomenus, obvium fuerat, hanc consuetudinem et ritum publicæ pœnitentiaræ Nectarius sustulit. Et quoad hoc, eum multi alii episcopi fortasse imitati sunt: quanvis non desuerit, qui gravitorum tolerant antiquam illam et honestam consuetudinem, et ad frenandos peccatores utilissimam, abrogatam esse. Poterat enim hac in re pro diversitate locorum et temporum esse diversitas judiciorum absque errore. Quocirca cum Socrates libro quinto, cap. decimo nono, et Sozomenus libro sexto, capite decimo sexto, referunt, *unumquemque relictum esse consilio animi sui*, etc., si illud Socrates Novatianus hostisque pœnitentiaræ, et Sozomenus, teste Gregorio libro sexto, epistola 195, frequenter mentiri solitus, malitiose non addiderunt, exponendum est id factum fuisse, non ad excludendam confessionem, sed publicam illam satisfactionem et consultationem presbyteri pœnitentiariori: atque hoc modo uniuersusque libertati relictum fuisse, ut confiteretur cui vellet sacerdoti jurisdictionem habenti, et juxta illius præscriptum peracta pœnitentia ad sacra mysteria accederet. Ita Bellarminus lib. iii de Pœnitentia cap. 14, Suarez tom. IV, disp. 17, sect. 2, num. 30 et sequentibus. Illustrissimus cardinalis Baronius tom. I, anno Domini 58, totam hanc historiam, quasi a Socrate, Novatiano, et Sozomeno mendace conficta sit, omnino fere rejicere videtur. Quod cum circa difficultates graviores sustineri non possit, placet magis id quod supra dixi. Vide notas concilii Læodicen. **Sev. BINUS.**

D

Hæc basilica in monte Esquilino olim erecta, hoc tempore penitus diruta jacet. Apud Platinam unum ejusdem monumentum conservatum exstat his ver-

(a) regionem tertiam [de regione prima] ad sanctum Laurentium, regionem primam ad sanctum Paulum, regionem sextam vel septimam ad sanctum Petrum.

(b) Sub bujus episcopatu venit relatio de Græcia ab Acacio Constantinopolitano episcopo, et affirmavit Petrum Alexandrinæ urbis Eutychianistam hæreticum, facta petitione ab Acacio episcopo, chirographe ejus constructa. Eodem tempore fuit Ecclesia prima, ^a hoc est, sedis apostolica exsecutrix. Tunc Simplicius præsul hoc audiens, damnavit Petrum Alexandrinum, de quo Acacius innumerabilia crimina affirmabat : ita tamen, ut paenitentiae reservaret tempus. Eodem tempore rescripsit Timotheus

^a Cod. Luc., *hoc est prima sedes apostolica exsecutrix.*

(a) Ex septem regionibus Urbis, Eruli qui Ecclesiæ catholicæ non conununicabant, utpote quod Ariani essent, tres occupabant. Unde factum est quod Simplicius pontifex quatuor tanum regionibus paenitentiarioris, eosque hebdomadarios presbyteros posuerit. Ita Romana Ecclesiæ auctoritas atque maiestas ef-

catholicus, et Acacius, dicentes, quod etiam in morte Proteri catholici Petrus esset permixtus. Tunc archiepiscopus Simplicius dissimulans, nunquam rescripsit Acacio; sed damnavit Petruin, exspectans tempus paenitentiae. Hic fecit in ecclesia Romana scyphum aureum, pensantem libras 5, cantharos argenteos ad beatum Petrum 16, pensantes singulos lib. 12. Hic fecit ordinationes in urbe Roma tres per mensem Decembrem et Februarium, presbyteros quinquaginta octo, diacones undecim, episcopos per diversa loca numero ^b triginta sex [82]. Hic sepultus est in basilica Beati Petri apostoli, vi nonas Martii, et cessavit episcopatus dies ^c 6.

^b Cod. Luc., LXXXVIII.

^c Cod. Luc., VII.

B fulsis, quantumvis Occidentalis orbis Romani imperatores defecissent, barbarumque Ariani in Italia principatum obtinerent. Skv. BINIUS.

(b) Hiarum rerum enarrationem prolixiorem vide in notis epistolariis. Skv. BINIUS.

EPISTOLÆ SIMPLICII PAPÆ.

1 EPISTOLA I.

SIMPLICI PAPÆ AD ZENONEM [rectius HISPALENSEM] SPALENSEM EPISCOPUM.

De commissa illi vice sedis in omnibus Hispaniarum Ecclesiis. Hispalensem episcopum virum optimum sedis apostolica vicarium constituit.

Dilectissimo fratri Zenoni Simplicius.

Plurimorum relatu comperimus dilectionem tuam servore Spiritus sancti ita te Ecclesiæ gubernatorem existere, ut naufragii detrimenta, Deo auctore, non sentiat. Talibus idcirco gloriantes indicis, congruum duimus vicaria sedis nostræ te auctoritate fulciri, cuius vigore munitus, apostolicae institutionis decreta, vel sanctorum terminos Patrum, nullo modo transcedi permittas : quoniam digna honoris remunerazione cumulandus est per quem in his regionibus divinus crescere innotuit cultus. Deus te incolumem custodiat, frater carissime.

EPISTOLA II.

SIMPLICI PAPÆ AD JOANNEM RAVENNATEN EPISCOPUM. Reprehendit Joannem quod Gregorium adhibita vi episcopum ordinasset; cui ut Mutinensem Ecclesiam, nullam causam cum Joanne habiturus, gubernet, præcipit.

Simplicius episcopus Joanni episcopo Ravennati.

Si quis esset intuitus ecclesiastice disciplinæ, vel si quid apud te sacerdotalis modestiæ teneretur,

^a Cod. Luc., gestum.

^a Hæc epistola magnum et vigilantissimum Simplicii papæ studium ostendit, quod sub gladio Erulorum existens, non pretermiserit sollicititudinem externalium Ecclesiarum, quæ longius posita, sub Gotthica servitute gemebant. Observandum quod, sicut hoc loco Zenonem Hispalensem Ecclesiarum Hispa-

niam plectibilis perpetrarentur excessus : a quibus si nullo te paternarum regularum poteras contineare præcepto, saltem sanctæ memoriz prædecessoris tui fueras revocandus exemplo. Qui cum minus deliquisset faciendo presbyterum invitum, senserat tamen dignum pro tali usurpatione judicium. Ubi ista dividisti, qua in fratrem et coepiscopum nostrum Gregorium non electione, sed invidia perpetrasti, quem inexcusabili violentia pertrahi ad te passus es, atque vexari, ut ei honorem tantum non per animi tranquillitatem, sed per amentiam (sicut dicendum est) irrogares? Neque enim talia potuissent fieri sanitate consilii. Nolumus exaggerare quod ^a dignum est, ne cogamur judicare quod dignum. Nam privilegium bieretur amittere qui permissa sibi abutitur potestate. Sed una nos ratio facit esse sententiaæ mollioris, quam maluimus te, fratre et coepiscopo nostro Projectio referente, cognoscere, non nostris litteris propter opprobrium publicare. Nam scandalum, cuius auctor cognosceris, ita inoderatio nostra compescuit, ut frater et coepiscopus meus Gregorius (quem non provectum constat esse, sed pulsum) nullam causam (sicut petiti) tecum habiturus, Mutinensem gubernet Ecclesiam, et contubernium spiritale [speciale], quod sortiri non oportebat invitum, non recuset amplecti. Cui si quid negotii forsitan emerserit, nostrum ^b ex [ab] eo vel contra eum petatur examen.

^b Cod. Luc., ab eo.

nicarum vicarium constituit, ita alibi Acacio Constantinopolitano in Orientalibus Ecclesiis moderandis vices suas delegaverit. Idque factum ideo ut in totius Ecclesiæ cura a Deo commissa fuit, nulla in officio suo desuisse videretur. Skv. BINIUS.